

tro seet ind i den Fremtid, som den vilde berede, og endnu flere tænke nu anderledes derom, end dengang, da den vedtoges, og det vil vanskeligen kunne nægtes, at det ikke har manglet paa Anledning til forskellig Bedømmelse. Men i hvert Fald vil Ingen kunne undre sig over, at Mange af dem, af hvem man fordrer Opgivelsen — om end kun af en Deel — af den Ret, hvoraf de ere i Besiddelse, betragte dette som et tungt Offer.

Men kræver Willighed at erkende dette, saa bør det paa den anden Side heller ikke oversees:

at det ikke var som Frugt af egne langvarige, ubholdende og opoffrende Bestræbelser, at den vidtstrakte Valgret i sin Tid tilfaldt alle dem, som derved kaldtes til umiddelbar Deelagtighed i det politiske Liv, men at dette væsentligen skete uden deres egen Medvirkning, som Følge af den dengang herskende Tidsaand, og at denne nu er en heel anden, samt at Ingen kan frigjøre sig for den i sine Grunde ufattelige, i sine Virkninger uimodstaelige Indflydelse, som den udøver over Folkenes Sind og Staternes Skæbne;

at der, foruden disse for hele den europæiske Udvikling fælles Strømninger, som bevirke, at Meget nu er umuligt, som i 1848 ikke blot var let, men næsten uundgaaeligt, i vore særegne Forhold findes Grunde, som forlangt have gjort det til en almindelig Forudsætning, at en Valglov, der skulde omfatte Slesvig, og nu endog Holsteen og Lauenborg, nødvendigvis maatte blive væsentlig forskellig fra den danske;

at selv i 1848 kun meget Faa vilde have anseet Fædrelandets Velfærd for betrygget ved en Repræsentation, der ene var bygget paa den saa godt som almindelige Valgret, men at man ved Siden deraf fordrerede og erholdt en lige Andeel i den lovgivende og stattebevillende Myndighed for den mere formuende Deel af Folket;

at det er den i Kongerigets Valglov givne Definition paa Formuenhed, som nu uforandret er optaget i Fællesforfatningen, og at denne Grundse, i hvis Fastsættelse der altid er noget Vilkaarligt, ved den tiltagende Velstand og ved Bøgenes synkende Værdi, nu i hvert Fald omfatter langt flere, end dengang, selv affeet fra den betydelige Tilgang, der vil være en Følge af den nedsatte Alderstermin;

at ved Siden af disse, den mere formuende Middelsstand forbeholdte, Valg, den overveiende Deel af de øvrige Valg er overgivet til Vælgere, som ved umiddelbare Valg ere fremgaaede af den almindelige Valgret, saa at ingen Klasse af Folket er udelukket fra Afgang til at blive repræsenteret ved Fællessagerens Behandling;

at disse Fællesanliggender væsentligen angaa deels saadanne Forhold, der (saasom de udenlandske Anliggender) ligge fjernere fra deres Synskreds, som ikke ville komme til at deltag i de directe Valg, deels saadanne Spørgsmaal, hvori de mere og mindre Formuende have aldeles de samme Interesser (saasom liberale Toldlove, muligst ringe Udgifter til Hær og Flaade, o. s. v.);

at derimod alle de indre Anliggender, hvori (saasom ved Landbosforholdene, Communevæsenet o. s. v.) de mindre Formuende ganske vist have meget alvorlige og særlige Interesser at varetage, ere ubeskaarne forbeholdte Rigsdagen, efter Grundlovens Valgsystem.

Udvalget fordrer ikke, at de her korteligen antydede Betragtninger, hvis factiske Rigtighed ikke vil kunne bestrides, skulle ansees for en Retfærdiggjørelse af den for en Deel af Valgene opstillede Valgretsbetingelse; men det troer, at de fortjene at tages under Overveielse ved denne Sags Bedømmelse, og at de ere stikede til at modvirke den overdrevne Vagt, Mange synes at tillægge dette ene Punkt. I hvert Fald maa det erkendes, at dette Valg-